

Maakunnan tiedotuslehti

Helmikuu 2010

3 Helsinki hurmaa ja valloittaa kainuulaiset

4 Kainuun Keskussairaalan päivystys uudistui

7 Oppilastyöt kouluttavat ammattiin

Kainuulaisten palvelut etusijalle

Esa Toivonen

strategiajohtaja

Kainuun maakuntavaltuusto tarkisti kuntayhtymän strategiaa vuoden 2010 talousarvion valmistelun yhteydessä. Maakuntavaltuustolle keväällä 2009 tehdyn kyselyn perusteella maakuntayhtymän tärkeimmäksi arvoksi asetettiin asiakaslähtöisyys. Käytännön toteutumista arvioitaessa asiakaslähtöisyys oli pahiten ristiriidassa käytännön kanssa. Vastusten perusteella maakunnan taloutta on hoidettu hyvin ja toiminta on ollut tuloksellista. Perussanoma kuntayhtymän työntekijöille ja Kainuun mallin 2013 valmistelijalle on selvä. Kehittämisen päähuomio on kiinnitettävä Kainuun hallintokokeilun loppuvuosina ja uuden vaiheen valmistelussa Kainuun palvelujen ja elinvoiman kehittämiseen.

Kainuun mallin 2013 valmistelun päätavoitteina ovat maakuntahallinnon toimiva kan-

sanvaltainen päätöksenteko ja selkeä rahoitus. Nämä antavat puitteet kainuulaisten tarpeista lähtevien palvelujen toteuttamiseen, henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen sekä Kainuun elinvoiman kohentamiseen.

Kainuun yhteinen kanta ratkaisee

Kainuun mallin 2013 valmistelu on täydessä vauhdissa. Työ käynnistyi ministeriössä ja Kainuussa noin vuosi sitten. Ministeriöiden valmistelu on pääasiassa eduskunnan päätöksenteon valmistelua. Valmistelua kokoa-va seurantaryhmä tekee ehdotuksensa siitä, kuinka maakunnan tehtävät järjestetään hallintokokeilun päättymisen jälkeen.

Kainuussa valmisteluun osallistuvat Kainuun kuntien, maakunta -kuntayhtymän ja valtion aluehallinnon edustajat, Kainuun kansan-

edustajat sekä ammatti- ja etujärjestöt. Helmi-kuussa on menossa lausuntokierros Kainuun mallin 2013 päälinjauksista. Kohteena ovat maakuntahallinnon tehtävät ja organisaatio, päätöksentekojärjestelmä sekä rahoituksen pääperiaatteet.

Kainuun valmistelijoiden suosituksena on maakunnan nykyisten tehtävien hoitaminen mahdollisesti pienin muutoksin nykymallilla. Maakunnalle siirrettäväksi esitetään Kainuun pelastuslaitoksen ja Kainuun jätehuollon kuntayhtymän tehtäviä. Maataloustukihallinnon ja lomituspalvelujen järjestämisvalmistelun yhtenä vaihtoehtona on tehtävien siirtämien maakuntahallinnolle.

Kevään 2010 päätavoite on Kainuun yhteisen kannan muodostaminen, jolloin Kainuu voi maakuntana säilyttää erityisasemansa ja maakuntayhtymä voidaan vakiinnuttaa. Mikäli

kantaa ei synny, astuu voimaan Kunta- ja palvelurakennemuutostus (Paras) -lainsäädäntö. Tällöin joudutaan tekemään uusia kuntayhtymiä, Kainuun kehittämisraha ja suora maakuntavaali menetetään. Päivänselvää on, ettei hallintokokeilua edeltäneeseen rakenteeseen ole paluuta.

Perhekeskus kokoaa lapsiperheiden palvelut saman katon alle

Kainuussa toteutettiin vuosina 2006-2008 Perhekeskukset Kainuuseen -hanke. Hankkeen avulla maakuntaan luotiin seudullisten perhekeskusten malli.

Mikä perhekeskus?

Perhekeskustyössä keskitytään sananmukaisesti perheisiin ja niiden hyvinvointiin. Pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja varhaista tukea tarvitsevassa työssä. Perhekeskusten- ja asemien tavoitteena on koota lapsiperhepalvelut yhteen saman katon alle, joko fyysisesti tai muuten muodostaa toimivat tiimit lapsiperheiden palveluiden tueksi.

- Perhekeskuksissa toimivat mm. neuvola, perhetyö, perheneuvola ja lastensuojelu. Lisäksi tiimiin kuuluvat koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä varhaiskasvatus. Myös erikoissairaanhoidon verkottuu perhekeskukseen, Kajaanin seudun neuvolatyön päällikkö Paula Heinonen kertoo.

Perhekeskuksiin pyritään luomaan olohuonemainen tunnelma, johon perheiden on helppo ja ennen kaikkea mukava tulla.

- Ajatus on, että perhekeskuksissa voi pistäytyä vaikka ihan ohikulkumatkalla, esimerkiksi leikkimässä lasten kanssa tai lukemassa päivän lehden, Heinonen kertoo.

Kainuun perhekeskusmallilla halutaan turvata asiakaslähtöiset, laadukkaat ja keskenään yhteistyössä olevat lapsiperhepalvelut, erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Perhekeskusten henkilökunta tekee yhteistyötä perheiden, järjestöjen, seurakunnan, vapaaehtoisten sekä muiden toimijoiden kanssa.

Perhekeskusten tärkeys on nostettu esiin myös valtakunnan tasolla. Perheet, joilla on ongelmia, eivät aina tiedä, mistä apua on saatavilla. Usein myös tilanteet ovat kärjistyneet ja apu tulee liian myöhään. Oikea-aikainen ja

riittävän varhainen tuki säästää pahimmalta. Perhekeskusten tavoitteena on vahvistaa vuorovaikutusta perheiden ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten välillä.

Tavoitteena hyvinvointi

Perhekeskustoiminnan ajatuksena on vahvistaa lapsen ja vanhempien sosiaalisia verkostoja sekä luoda vanhempien ja lasten osallisuutta vahvistavia työtapoja. Punaisena lankana perhekeskusajattelussa on lapsen kehitysyhteisöjen tukeminen kotona, varhaiskasvatuksessa, koulussa sekä vapaa-ajan toiminnoissa. Vanhemmat saavat keskuksien kautta puolestaan arvokasta vertaistukea.

- Perhekeskuksen työkäytännöt edistävät koko perheen hyvinvointia. Perheet saavat tukea vanhemmuuteen ja parisuhteeseen. Perhekeskusten työkäytännöt ovat ongelmia ennaltaehkäiseviä, Heinonen toteaa.

Perhekeskustoiminnasta on hyötyä sananmukaisesti koko perheelle. Sen lisäksi, että vanhemmat voivat esimerkiksi käydä lukemassa päivän lehden ja ammentamassa vertaistukea, niin perhekeskuksissa järjestetään myös toimintaa ja tukea kohdennetuille ryhmille. Tällaisia ovat mm. ryhmät äideille, jotka ovat nuoria, yksinhuoltajia tai masentuneita.

Perhekeskusten kautta apua voi saada myös suoraan kotiin. Jokaisella alueella toimii perhetyöntekijät, jotka tekevät kotikäyntejä. Perhetyöntekijät auttavat sekä ohjeistavat perheitä tavallisissa kodin arkiaskareissa.

- Perhetyöntekijät työskentelevät kodeissa, jolloin he opettavat, ohjaavat ja tukevat vanhempiä arkisessa kodinhoidossa. Perhe voi saada myös kodinhoitoapua äkillisessä tilanteessa, esim. äidin joutuessa sairaalahoitoon, Heinonen tarkentaa.

PERHEKESKUS

- Perhekeskukset kokoavat lapsiperhepalvelut yhteen saman katon alle.
- Perhekeskus on lapsiperheiden kohtaamispaikka, jonne on helppo tulla.
- Perhekeskuksessa toimii moniammatillinen tiimi.
- Toiminta painottuu perheiden hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään työhön.
- Perhekeskuksen työntekijälle voi varata ajan, kun esimerkiksi vanhemmuus tai lapsen kehitys mietityttävät.
- Kainuun suurimmissa kunnissa toimii perhekeskukset ja pienimmissä perheasemat.
- Lisätietoa perhekeskusten toiminnasta antavat alueiden tiimijohtajat.

Tiimijohtajien yhteystiedot:

Terttu Karppinen, 044 797 0245, terttu.k.karppinen@kainuu.fi
Maila Moilanen, 044 797 0154, maila.moilanen@kainuu.fi
Anneli Louhela, 044 777 3040, anneli.louhela@kainuu.fi

Kuva: Helsingin kaupungin matkailu- ja kongressitoimiston materiaalipankki / Lauri Rotko

Helsinkiläisiä nyt – kohtaamisia Kainuussa

Helsinki hurmaa ja valloittaa kainuulaiset vuonna 2010

Pirjo Sirviö

markkinointisihteeri

Kainuu esittäytyi koko maakunnan voimin vuonna 1994 Helsingin Senaatintorilla. Nyt Helsingin kaupunki saapuu koko vuoden kestäväälle vastavierailulle Kainuuseen. Pääkaupunki tuo ohjelmiaan kainuulaisiin tapahtumiin, ja kainuulaiset osallistuvat vastavuoroisesti Helsingin tapahtumiin. Tapahtumien kirjo ulottuu nukketheaterista elinkeinoseminnaariin, merellisestä kamarimusiikkikonsertista tansseihin kuin silloin ennen. Elokuussa myös Helsingin kaupunginhallitus ja johtajisto vierailevat Kainuussa. Monet tapahtumat ovat maksuttomia, ja Kainuun maakunta-kuntayhtymä järjestää osaan tapahtumista ilmaisia kuljetuksia muista kunnista.

Helsinki esittäytyy alkavana vuonna Kainuussa teemalla Helsinkiläisiä nyt - kohtaamisia Kainuussa. Vuoden aikana pääkaupunki tuo lisäelämyksiä jo olemassa oleviin tapahtumiin järjestämällä oman nimikkopäivän tai erillisiä ohjelmanumeroita. Kohtaamisiin sisältyy myös kainuulaisten vastavierailuja Helsinkiin musiikin ja tanssin merkeissä.

Vuoden päätapahtuma pidetään 13.–15.8. Kajaanissa, mutta teemavuoden aikana Helsinki ehtii vierailla Kajaanin lisäksi Sotkamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella. Vuoteen sisältyy siis paljon tapaamisia niin taiteilijoiden, kuntalaisten, päättäjien kuin elinkeinoelämänkin kesken.

Ohjelmatarjontaa kaikenikäisille

Ohjelmaa on tarjolla niin lapsille kuin aikuisillekin. Koulujen ala-asteilla kaikkiaan 1 300 lasta on työstä syksyn 2009 aikana materiaalia nukketheateria varten ja nukketeat-

teri Sytkyt tuotti niiden pohjalta luodut valmiit esitykset nähtäväksi kouluihin. Arviolta 3700 lasta on nähnyt esityksen. Lasten töistä on tehty myös pienoiskuunnelmat, jotka on lähetetty YLE Kainuun Radiossa tammi-kuun aikana. Kuunnelmia voi kuunnella YLE Areenalta, kuunnelmat tulevat myös Ylen Elävään arkistoon.

Helmikuussa Kajaani Tanssii -tapahtumassa esiintyi 'stadin friidu', kansallisbaletin tanssija Nina Hyvärinen. Kalevalan päivän juhlassa Kajaanissa 28.2. esiintyy lausuja Tuula Onta Malmivuo. Lausuntataiteilija Martti Mäkelä puolestaan esiintyy talvisodan päättymisen juhlassa Suomussalmella maaliskuussa.

Naapurinvaaralla tanssitaan

Naapurinvaaralla tanssitaan 13.toukokuuta teemalla Kuin silloin ennen. Esiintyjinä ovat Pirkko Mannola ja Lasse Liemola yhtyeineen - molemmat solisteja, jotka ovat loistaneet estradeilla 1950-luvulta lähtien. Wanhan ajan tansseihin on vapaa pääsy. Myös kuljetukset Naapurinvaaralle ovat maksuttomia.

Harmonikkataiteilija Kimmo Pohjonen ja jonglööritaitelijat Ville Walo esiintyvät heinäkuun alussa Kuhmon kansanmusiikitapahtuma Sommelossa. Kajaanin Runoviikolla esiintyy helsinkiläinen kuoro Philomela johtajanaan Marjukka Riihimäki, ja Kuhmon kamarimusiikkijuhlassa esitetään Helsingin nimikkokonsertti Merta kohti.

Helsinki-teemaiset taidenäyttelyt kiertävät Sotkamossa, Suomussalmella, Kuhmossa ja Kajaanissa. Kainuuseen saadaan Taneli Eskolan Urbaanit luontokuvat ja Liisa Jokisen

Hel Looks -helsinkiläistä katumuotia -näytelyt.

Päätapahtumat ovat elokuussa

Helsinki-vuosi huipentuu elokuussa korkean tason vierailuihin, perinteiseen Kainuun maakuntajuhlaan ja suuriin konsertteihin. Elinkeinoelämän edustajat niin Helsingistä kuin Kainuusta kokoontuvat Kuhmoon 12. elokuuta. Kuhmossa järjestetään silloin globalisaatiota ja elinkeinojen kehitystä pohtiva seminaari. Samana viikonloppuna myös Helsingin kaupunginhallitus vierailee pari päivää Kainuussa.

Kainuun perinteisessä maakuntajuhlassa 14. elokuuta Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajunen pitää juhlapuheen, ja juhlan päättää muun muassa itsenäisyyspäivän juhlista tuttu Kaartin Soittokunta. Soittokunta on ainoa täysikokoinen ammattipuhallinorkesteri Suomessa. Sen vahvuus on kaksi kapellimestaria ja 40 muusikkoa. Kaartin Soittokunnan soittimistoon kuuluvat kaikki sinfoniaorkesterin puhalltimet sekä lyömäsoittimet. Orkesterin toisena solistina esiintyy Mari Palo.

Umo ja Rajaton konsertoivat Kajaanissa

Sunnuntaina 15. elokuuta järjestettävässä päätapahtumassa Kajaani-hallissa esiintyvät UMO ja lauluyhtye Rajaton. UMO Jazz Orchestra on Suomen ainoa jazzin ja uuden rytmimusiikin alalla ammattimaisesti toimiva orkesteri, joka soittaa monipuolisesti ajan hermolla olevaa musiikkia. UMO on luova kokoonpano, joka tekee erityisesti suomalaista musiikkia tunnetuksi koti- ja

ulkomailla. Sitä pidetään yhtenä maailman johtavista big bandeista.

Myös kuusijäseninen a cappella -lauluyhtye Rajaton on esiintynyt ympäri maailmaa niin konserttisaleissa, jazzfestivaaleilla kuin kirkkoissa ja laulanut kaikkea hengellisestä musiikista jazziin ja poppiin. Rajaton on esiintynyt Kainuussa aikaisemminkin. Silloin konserttitalit täyttyivät viimeistä penkkiriviä myöten.

Pääjuhla viikonloppuna aikana yleisöllä on mahdollisuus katsoa Helsinki-aiheisia elokuvia Kajaanin Bio Rex -elokuvateatterissa. Elokuvasaralla on tarjolla uutta, vanhaa, draamaa ja komediaa. Samana viikonloppuna (13.8.) Kajaanin taidemuseossa avataan Helsinki-teemaiset taidenäyttelyt.

Vielä tällä hetkellä käydään neuvotteluja monesta muusta yhteistyöhankkeesta niin oppilaitosten kuin tapahtumanjärjestäjien kanssa. Teemavuoden ohjelmistoon tuleekin vuoden aikana lisäyksiä – onhan yhteistyö nyt vasta aivan alussa.

Toivotamme kaikki tervetulleiksi tapahtumiin – kohtaamisiin Helsingin kanssa!

Lasten käsikirjoittamat kuunnelmat:
YLE Areena
<http://areena.yle.fi/teemat/279>

Helsinki Kainuussa ohjelmisto Kainuun maakunta -kuntayhtymän verkkosivuilla:
http://maakunta.kainuu.fi/helsinki_kainuussa

Päivystyksessä asiointi käy jatkossa jouhevammin

Uusi päivystystila ja henkilökunnan lisäys lyhentävät jonotusaikaa

Kainuun keskussairaalassa päivystykseen tulevat potilaat otetaan tästä lähtien vastaan uusiutuneissa tiloissa. Entisen päivystyspoliklinikan välittömään läheisyyteen on noussut uudisrakennus, jossa on uudet tilat päivystyspoliklinikan lisäksi laboratoriolle, ensihoidolle sekä uudella tavalla toimivan nopean diagnostiikan yksikölle.

Uusiutuneen päivystyspoliklinikan tavoitteena on, että potilaan asiointi päivystysalueella nopeutuu ja potilaalle tehdään täsmällisempi jatkohoitosuunnitelma. Myös hoitojonojen ja -aikojen odotetaan lyhentyvän uudistuksen myötä. Jonotusaikojen lyhentämiseksi päivystyspalveluihin suunnataan enemmän lääkäriävoimaa sekä hoitohenkilökuntaa.

Ilmoittautuminen helpottuu

Uusi ja moderni päivystystila lisää käytännöllisyyttä ja potilaiden turvallisuutta. Päivystykseen tulevat potilaat odottavat vuoroaan aikaisempaa isommissa tiloissa, ja päivystyspotilaita voidaan seurata koko ajan. Lapsipotilaita varten on oma odotustila.

- Turvallisuus on keskeinen asia. Potilaita ei sijoiteta enää yksittäisiin looseihin, vaan kaikki ovat yhdessä isossa tilassa. Näin valvonta onnistuu paremmin. Lisäksi vartiointipalvelu lisää yleistä turvallisuutta, päivystysalueen vastuualuepäällikkö ja ensihoidon

vastuulääkäri Sami Mäenpää kertoo.

Jatkossa potilaan ilmoittautuminen päivystykseen helpottuu. Kun aikaisemmin päivystykseen ilmoittautuminen tehtiin erillisissä ja ahtaissa huoneissa, niin jatkossa kaikki potilaat ilmoittautuvat samassa tilassa.

- Kun potilas astuu sisään, häntä odottavat selkeät opasteet ja ohjeet, mikä helpottaa kaikkien toimintaa, päivystyspoliklinikan osastonhoitaja Sirpa Huusko kertoo.

Uusilla tilaratkaisuilla vältetään jatkossa turhalta potilaiden liikuttelulta sairaalan sisällä, kun laboratorio- ja röntgenpalvelut on tuotu päivystyksen läheisyyteen. Näytteitä otetaan kuudessa erillisessä huoneessa. Näytteenottoon tullaan vuorolapulla tai sähköisen ajanvarauksen kautta, jonka käytön toivotaan yleistävän ruuhkien välttämiseksi. Kajaanin pääterveysasemalla sekä kuntien teveysasemilla näytteiden otto jatkuu entiseen tapaan.

Tutkimukset, diagnoosi, hoito ja kotiuttaminen nopeammin

Kainuun keskussairaalalan uusi nopean diagnostiikan yksikkö on eräänlainen päivystyspoliklinikan tarkkailuosasto. Uudessa yksikössä pyritään nimensä mukaisesti nopeuttamaan diagnostiikkaa ja alkuvaiheen

hoitoa. Uudella järjestelyllä saadaan vähennettyä myös keskussairaalalan vuodepotilaiden määrää, kun lyhytaikaiset hoitajakset voidaan toteuttaa nopean diagnostiikan yksikössä.

- Nopea diagnostiikka on avainasemassa, kun hoidetaan toimintakyvyltään nopeasti heikentyneitä potilaita, kuten vanhuksia, yksikön ylilääkäri Tero Heikkinen sanoo.

- Tutkimukset ja diagnoosi saadaan tehtyä nyt nopeammin, jolloin myös hoito päästään aloittamaan nopeammin, hän jatkaa.

Nopean diagnostiikan yksikössä on yhteensä 13 vuodepaikkaa. Potilas otetaan sisään yksikköön, mikäli potilaan kunnan heikentymisen syytä ei saada alkututkimuksissa selvitettyä. Hoitoaika on yksikössä enimmillään kolme vuorokautta.

Potilas pyritään siirtämään mahdollisimman nopeasti tuettuun kotihoitoon, koska tutkimusten mukaan nopea kotiutuminen ja kuntoutuksen järjestäminen kotiin nopeuttavat merkittävästi kuntoutumista. Nopean diagnostiikan yksikössä kotiuttaminen voi-

daan tehdä myös viikonloppuisin.

- Hoito pyritään siirtämään tuetusti kotiin nopeammin. Vuodeosastolla potilas vain makoilisi, mutta kotona hänellä on mielekäs-tä tekemistä, eikä fyysinen kunto pääse romahtamaan, Heikkinen perustelee.

Uudessa yksikössä lääkärikierto on kaksi kertaa päivässä, kun se normaalisti on kerran päivässä.

- Potilasta tutkitaan muutamien vuorokauden sisällä enemmän ja tiheämmin kuin ennen. Kaikki toimenpiteet tähtäävät siihen, että hetkellisen toimintakyvyn heik-

kentymisen syy saadaan selville, ja potilas pääsee jaloilleen ja liikkumaan, ylilääkäri Heikkinen kertoo.

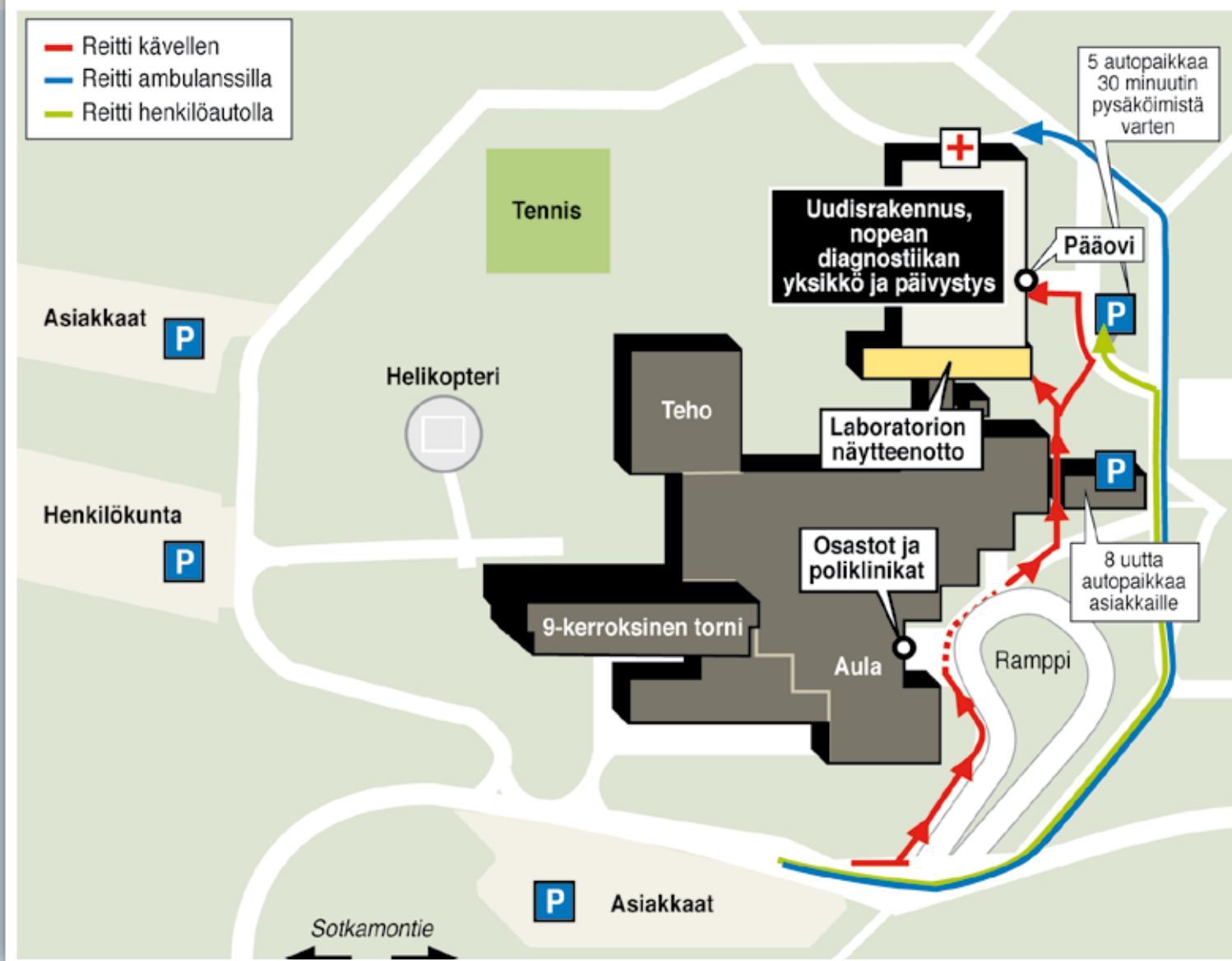
Tehostetussa kotihoidossa pystytään esimerkiksi antamaan tiputushoitoa potilaan kotona. Tehostetun kotihoidon onnistumiseksi on perustettu uusia virkoja.

Kun potilas astuu sisään, häntä odottavat selkeät opasteet ja ohjeet, mikä helpottaa kaikkien toimintaa.

Alueen uudet opasteet takaavat uusien toimitilojen helpon löytymisen.
Kuva: Kalevi Yliniemi

Näin löydät uudet tilat alkaen 15.2.

Kuva: STT

KAINUUN KESKUSSAIRAALAN UUSI PÄIVYSTYSTILA

- Aloitti toiminnan uusissa tiloissa 15. helmikuuta.
- Uudisrakennuksesta löytyy päivystyspoliklinikka, laboratorion näytteenotto, ensihoito sekä nopean diagnostiikan yksikkö.
- Päivystyksessä asioiminen nopeutuu ja helpottuu.
- Päivystykseen ilmoittautuminen tapahtuu kaikille samalla tiskillä.
- Potilaalle tehdään entistä täsmällisempi jatkohoitosuunnitelma.
- Iso yhteinen odotustila – turvallisuus paranee.
- Päivystyksessä palvelee enemmän lääkäri- ja hoitohenkilötyövoimaa.
- Nopean diagnostiikan yksikkö (NDY) on päivystyspoliklinikan tarkkailuosasto.
- NDY on avainasemassa silloin, kun hoidetaan toimintakyvyltään nopeasti heikentyneitä potilaita.
- Potilas pyritään sijoittamaan nopeasti tuettuun kotihoitoon, jolloin kuntoutuminen on nopeampaa.

Kainuu edelläkävijä

alueellisessa hyvinvointitutkimuksessa

Merja Vikström
projektipäällikkö

Terveempi Pohjois-Suomi Kainuun osahanke

Kainuun maakunta -kuntayhtymä toteuttaa yhdessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa uuden Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen. Tutkimus tuottaa tietoa kainuulaisen väestön terveydestä, hyvinvoinnista, työ- ja toimintakyvystä sekä palvelujen käytöstä. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) auttaa kuntia ja kuntayhtymää ennakkoimaan, seuraamaan ja kohdentamaan toimintaa asukkaiden hyvinvointia sekä kuntien ja koko maakunnan elinvoimaisuutta tukeväksi. Myös lainsäädäntö velvoittaa kunnat seuraamaan väestönsä terveydentilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Tutkimus täydentää aikaisempia rekisteritietoja, joista ei kuitenkaan ole ollut mahdollisuutta saada tietoa kansalaisten elintavoista tai heidän kokemistaan palvelutarpeista ja niiden tyydyttämisestä.

Tutkimus käynnistyy maaliskuussa 2010 Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Turussa. Tutkimukseen osallistuu 24 000 yli

20-vuotiaista suomalaista. Kyselytutkimuksen kohteena olevat on jaettu kolmeen ryhmään: 20-54 -vuotiaisiin, 55-74 -vuotiaisiin ja yli 75 -vuotiaisiin. Kainuussa postitse tulevan tutkimuslomakkeen saa 9000 henkilöä.

- Kyselyyn voi vastata joko internetissä tai palauttamalla kirjeen mukana tulleen kyselyn. Tutkimukseen osallistumisesta tulee kirjeen mukana selkeät ohjeet, kertoo kehittämispäällikkö Risto Kaikkonen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta.

- Jos kyselyyn vastataan verkossa, vastaajien on mahdollista saada kooste keskeisimmistä tutkimustuloksista suoraan sähköpostiin, jatkaa Kaikkonen.

Kainuussa on lisäksi vapaaehtoistoimijoiden verkosto, jotka voivat tulla auttamaan sellaisia henkilöitä, jotka eivät kykene itse täyttämään lomaketta tai heillä ei ole omaisten apua saatavilla.

- Tutkimukselle on asetettu suuret odotukset ja siksi kokeilemme myös avustavien henkilöiden hyödyntämistä yli 75 -vuotiaiden ryhmässä, kertoo projektipäällikkö Merja

Vikström Kainuun maakunta -kuntayhtymän sosiaali- ja terveystoimen tutkimus-, kehittämis- ja suunnitteluyksiköstä.

- Vapaaehtoistoimijoiden verkoston avulla helpotamme esimerkiksi niiden henkilöiden vastaamista, joiden toimintakyky on heikentynyt. Jokaisen kyselylomakkeen

täyttäminen on tärkeää, jotta tutkimuksen tuloksista voidaan tehdä luotettavia johtopäätöksiä, jatkaa Vikström.

- Tutkimuslomakkeen saatekirjeessä on ohjeet mihin ottaa yhteyttä, mikäli vastaaja tarvitsee apua, kertoo Vikström.

Tutkimuksen ensimmäistä tuloksista raportoidaan kesäkuussa 2010. Tuloksia tullaan hyödyntämään maakunnallisessa hyvinvointikertomustyössä.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teeman ympärille ollaan suunnittelemassa hyvinvointi-

foorumia, jossa kuntien, maakunnan ja eri toimijatahojen edustajat voisivat yhdessä suunnitella niitä konkreettisia toimenpiteitä, joihin Kainuussa tulisi ryhtyä tutkimuksen tulosten valossa, ideoi Vikström.

Saana Lonka

- Rovaniemeltä Sotkamoon lumilautailun perässä

Tämän kevään abiturienti Saana Lonka puntaroi peruskoulun jälkeen lukiopaikkoja. Kotona Rovaniemellä on myös urheilulukio, mutta Sotkamon maine ja aiemmin opiskelleiden laskijoiden taso saivat nuoren naisen Kainuuseen.

Pirteä Saana Lonka hymyilee Vuokatinrinteillä, vaikka taivas on harmaa ja keli kalsea. Abiturienti on tyytyväinen lukionsa valintaan. "Täällä voi paljon itse vaikuttaa siihen missä tahdissa opiskelee tai käy kisaamassa. Osa suorittaa lukion kolmessa, kuten minä ja osa sitten neljässä vuodessa.

Sotkamon ja Vuokatin lumilautailumahdollisuuksia Lonka ylistää vuolaasti. "Lumilautatunnelissa pääsee lumelle jo tosiaikaisin ja rinteetkin saadaan auki Suomen ensimmäisten joukossa. Urheiluopistolla ja lukiolla on hyvät salit sekä välineet. En olisi uskonut, että jossain välissä treenaamme telinevoimistelua, mutta se on erinomaista kehohallintaa".

"Sotkamo on pieni paikka ja päivät menevät pitkälti lautoilla. On minulle kui-

tenkin kertynyt lautoilun ulkopuolisiakin kavereita, joiden kanssa puhutaan ja tehdään aivan eri asioita. Viime vuonna kävin balettitunneilla, joten kyllä täällä tekemistä riittää", Saana kertoo vapaa-ajanvietostaan Kainuussa.

Saana rakentaa tulevaisuuttaan realistisesti, kirjoitusten jälkeen hänen suunnitelmissa on ruotsinkielien tai kasvatustieteiden opiskelut. "En uskalla panostaa pelkästään laskemiseen, sillä yksi kaatuminen voi lopettaa lautoilu-uran. Kisaamista jatkan, mikäli aikataulut ja rahoitukset sen sallivat. Kivaa olisi päästä jossain välissä ulkomaillekin kisaamaan", nuorten MM-kisoissa Italiassa Suomea edustanut Saana haikailee. Hän pitää laskemista ja opiskelua toisiaan tukevinä, joten näiden vastakkainasettelu tuntuu hänestä vieraalta.

Lumilauta löytyy yhä useammin hyppyreissä ja pipessä viihtyvän naisen alta. Saana on tästä kehityksestä innoissaan, "Tytöjen määrän kasvu on myös nostanut naislau-

Saana Lonka
Syntymäaika: 27.5.1991
Stanssi: Regular
Laskenut: Vuodesta 2000
Sponsorit: Burton
Menestys: Halfpipe SM 1. (2008)

tailun taso ja siten myös kiinnostavuutta. Meillä on keskenään hyvä ja kannustava henki, ei meillä ole mitään semmoista poikien kisaviettä".

Saanan katse alkaa harhailia Vuokatin rinnekahvilasta rinteiden suuntaan. Hän ei ole missään nimessä epäkohtelias, mutta kaikesta näkee, että eloisan nuoren naisen mieli tekee laskemaan ja harjoittelemaan uusia temppuja. Toimittaja ei halua olla esteenä.

Sotkamon Urheilulukio

- kokonaisuus on tärkein

Sotkamon Urheilulukio on käytännöllisen kokoinen. Urheilijoihin voidaan suhtautua yksilöinä. Lähes kaikkia kursseja tarjotaan lukuvuoden aikana useampia kertoja, jota arvostavat erityisesti paljon reissaavat huippu-urheilijat.

Sotkamon Urheilulukion joustavuus on muodostunut vuosien saatossa. Koulun penkkiä kuluttaneet olympiaurheilijat ovat muokanneet opinahjosta joustavan laitoksen kaikkien opiskelijoiden iloksi.

Eri lajitaitojen kehittämisen lisäksi Sotkamossa autetaan nuoria kasvamaan myös henkisesti ja ottamaan vastuuta itsestään. Näin paikoin ehdottomista huippu-urheilijoiden aluista kasvaa myös tasapainoisempia ihmisiä.

SOTKAMON LUKIO

Faktat

Lajit:

- ampumahiihto
- jääkiekko
- lumilautailu
- maastohiihto
- pesäpallo
- yhdistetty
- uutuutena v. 2010 alkaa lentopallo

Sotkamon Lukiossa Urheilulukion lisäksi on IB Lukio, IB High School sekä normaali lukio. Koulussa on noin 400 opiskelijaa.

Ammattiin opiskelevat asiakastöiden äärellä

Henna Mikkonen-Kemppainen

Kainuun ammattiopiston koulutusaloilla asiakastyöt kuuluvat opetusohjelmiin. Asiakastöitä opiskelijat tekevät opettajiensa ja kouluttajiensa ohjauksessa. Oikeiden asiakkaiden kanssa tulevat ammattilaiset pääsevät harjoittelemaan asiakaspalvelua tositilanteissa ja kehittämään työn tekemisen rutiineja. Asiakkaan tarpeesta lähtevien tilaustöiden tekeminen on usein mielekkäämpää ja motivoivampaa kuin keksittyjen harjoitustöiden. Opiskelijoiden tekemänä monet asiakastyöt ovat edullisempia kuin ammattilaisilla, mutta töiden tekemiseen voi mennä moninkertaisesti aikaa ammattilaiseen verrattuna. Pääsääntöisesti KAO:n opiskelijat tekevät asiakastöitä tilauksesta sen mukaan, miten ne sopivat kunkin koulutusalan opetusohjelmaan. Tulevaa ammattiaan varten opiskelijat harjoittelevat työruutiineja myös työssäoppimisjaksoilla, jolloin he työskentelevät alansa yrityksissä.

Hiukset kuntoon ja parta siistiksi

Hiusalalla parturi-kampaajaopiskelijat tekevät asiakastöitä Kajaanissa ja Kuusamossa. Kajaanissa oppilastöinä voi saada leikkaukset, värjäykset ja kiharrukset sekä miehille myös parranajot.

Kuusamossa parturi-kampaajaopiskelijat tarjoavat kaikkia parturi-kampaamoalan palveluita. Repertuaariin kuuluvat myös hiustenpidennykset ja käsienhoito.

Tiedustelut asiakaspalvelun numerosta:

Kuusamo, Apajatie 1, p. 040 860 8705.
Kajaani, Asemakatu 2, p. 044 797 0489.

Lämpimäisiä pöytään

Matkailu- ja ravitsemisalalla tehdään asiakastöinä ruokia, leivonnaisia, juhlatarjoiluja ja muita suurtalouskeittiön toimintaan soveltuvia töitä. Matkailu- ja ravitsemisalalla opiskelijat huolehtivat usein ruuanvalmistuksesta myös suurissa yleisötapahtumissa, kuten ensi syksyn Kalevan Kisoissa Kajaanissa.

Leipuri-kondiittoriopiskelijoiden leipomomyymälä myy esimerkiksi kahvileipiä, leipomoeineksiä, ruokaleipiä, piiraita ja muuta. Myymälä on avoinna arkisin pääsääntöisesti klo 8 ja 15 välillä. Leipomo sijaitsee Kajaanissa, Opintie 3, Oppi 1 -rakennuksessa. Aukioloista ja myytävistä tuotteista ilmoitellaan tarkemmin KAO:n www-sivuilla.

Yhteydenotot:

Leipomo Tapio Pyykkönen, p. 044 294 4509.
Keittiö Raili Juntunen, p. (08) 6165 6381.

Siisteyttä arkeen ja juhlaan

Palvelualan puhdistuspalvelun opiskelijat tekevät tilauksesta kotisiivousta. Opiskelijat ottavat vastaan myös isompia keikkoja ja ryhmä onkin ollut kouluttajansa ohjauksessa siivoamassa esimerkiksi Kajaanin seurakunnan tiloja ja Kajaanin kirkkoa.

Opetusravintola Kisälli palvelee arkisin lounasaikaan ja muulloin tilauksesta a la carte

-ravintolana. Kisällissä voi järjestää esimerkiksi perhejuhlia, muita juhlatilaisuuksia tai kutsua yhteistyökumppanit liikelounaalle. Ravintolasta voi tilata myös ruokia tai leivonnaisia kotona tarjottavaksi. Jouluisin Kisälli tarjoaa perinteisen joulubuffetin.

Yhteydenotot: Puhdistuspalveluala Aino Uppa, p. 044 797 0825.
Ravintola Kisälli, p. (08) 6165 6742.

Tyylä ja musiikkia

Kulttuurialalla tilasisustuksen artesaaneiksi opiskelevat tekevät kalusteita ja sisustusesineitä erilaisiin tiloihin, suunnittelua ja muotoilua tilan mukaan sekä pienimuotoisten remonttien suunnittelua ja toteutuksia.

Yhteydenotot:

Urpo Kovalainen p. (08) 6165 6484.

Lavaste- ja messurakentamiseen suuntautuvat artesaaniopiskelijat tekevät rekvisiittaa ja lavasteita näyttelyihin ja tilaisuuksiin.

Yhteydenotot: Soile Savela p. (08) 6165 6470.

Vaatetusala ja stylistit tekevät asiakastöinä värianalyysia, pukeutumisneuvontaa, muotinäyttöksiä ja trendi-intoja sekä puvustusprojekteja. Stylistiopiskelijat ovat järjestäneet kulttuurialan tiloissa Timperintiellä trendi-iltoja, joissa asiakkaille tehdään värianalyysia, meikkausta ja annetaan vinkkejä pukeutumistyyleistä.

Yhteydenotot: Eeva Ipatti p. (08) 6165 6471,
Sirpa Pöyhönen p. (08) 6165 6474.

Audiovisuaalisen viestinnän koulutusohjelmassa graafisen suunnittelun opiskelijat tekevät painotuotteiden suunnittelua, internetsivuja ja multimediaesityksiä.

Yhteydenotot: Marjo Ahola p. (08) 6165 6479,
Jouko Kämäräinen p. (08) 6165 6456

Musiikin opiskelijoilta voi tilata Musiikin ohjelmajärjestelmän eli opiskelijoiden esityksiä erilaisiin tilaisuuksiin. Musiikin opiskelijat

järjestävät myös konsertteja opinnäytetöinä esimerkiksi teatterin tiloissa.

Yhteydenotot: Tapani Komulainen p. 044 568 5881.

Puutarhalta kukkia

Kajaanista Seppälän puutarhalta voi ostaa kukkia ja tilata kukka-asetelmat ja sidontatyöt niin arkeen kuin juhlaankin ympäri vuoden.

Puutarha on avoinna maanantaista perjantaihin kello 8.30 - 16.00 ja lauantaisin kello 9.00 - 13.00. Sesonkiaikoina aukioloajat ovat pidemmät.

Tiedustelut: puh. (08) 6165 6626 tai 044 544 4130.

Uusi Koirakeskus palvelee Seppälässä

Koirakeskus luonnonvara-alalla Seppälässä tarjoaa virka- ja hyötykoiratahoille koirahoitolapalvelua. Vapaita koirapaikkoja on satunnaisesti ja niitä voit tiedustella Koirakeskukselta. Koiran voi tuoda hoitoon vuorokaudeksi tai päiväksi. Hoitoina tarjotaan muun muassa kotitrimmausta, pesua, kynsien leikkausta ja muita pieniä hoitoja. Koirakeskuksella aletaan valmistaa koiran kotitekoista ruokaa. Suunnitelmissa on mm. lihariisin, lohiriisin sekä Yrjölän puuron valmistusta. Koirakeskuksella on myynnissä myös teollisia koiran ruokia.

Koirien haku- ja noutoajat ovat kaikkina viikonpäivinä klo 6.30 - 8.00 ja 17.00 - 20.00. Hoitolapalvelut tulee varata viimeistään edellisen päivän iltana klo 20.00 mennessä.

Tiedustelut: Koirakeskus p. 044 797 4578.

Auto kuntoon

Autoalan asiakastöitä ovat auton perushuollot, katsastuskunnostukset, sähkövikojen korjaus, moottori-, vaihteisto- ja vetopyörästökorjaukset sekä pienkonekorjaukset. Asiakastöitä koordinoivat opettajat, joilta voi myös tiedustella huoltoaikoja. Joidenkin

opiskelujaksojen aikana keskitytään vain tiettyihin töihin, ja niistä ilmoitellaan esimerkiksi KAO:n www-sivuilla.

Yhteydenotot:

Kajaanissa Mika Tolonen p. 044 294 0828.
Suomussalmella Osmo Moilanen p. 044 7974547.
Kuhmossa Marko Niskanen p. (08) 6165 6957.

Peräkärryn tarvetta?

Kone- ja metallialan asiakastöinä tehdään erilaisia teräsrakente- ja levytöitä esimerkiksi savustusuuneja, peräkärriä, venetralereita ja grillikotia. Esimerkiksi aikuisopiskelijat rakensivat moottorikelkkaurien ylläpitoon ja kunnostukseen käytettävän lanan. Rakentaminen tehtiin yhteistyössä työn tilaajan, Kajaanin moottorikelkkayhdistyksen kanssa. Työhön osallistui kymmenkunta kone- ja metallialan opiskelijaa päivisin. Iltaisin lanaa tehtiin talkootyönä.

Yhteydenotot:

Kajaanissa Veikko Korhonen p. (08) 6165 6308,
Heikki Seppänen p. 044 797 0940.
Suomussalmella Raimo Rusanen p. (08) 616 56145.

Talotekniikka ja sähkölaitteet kuntoon

Talotekniikan opiskelijat tekevät esimerkiksi pienimuotoisia LVI-asennuksia. Rakennusalan opiskelijat työskentelevät myös KAO:n omilla talotyömailla. Viimeksi taloja on rakennettu Huuhkajanvaaraan Kajaaniin. Sähköalan asiakastöinä tehdään erilaisia elektroniikka-alan korjauksia ja pienkonekorjauksia.

Yhteydenotot:

Talotekniikka Risto Höglund p. 044 597 5320.
Sähköala Esa Isopahkala p. (08) 6165 6436,
Erkki Tikkanen p. (08) 6165 6430.

Kainuun mallin jatkosta päätetään tänä vuonna

Kahdeksanvuotinen Kainuun hallintokokeilu päättyy vuoden 2012 lopussa. Tämä tarkoittaa sitä, että keskeiset ratkaisut kokeilun jatkosta pitää tehdä viimeistään huhtikuussa 2010. Alustavasti on esitetty, että jatkossa maakuntayhtymä vastaisi nykyisten tehtäviensä lisäksi myös palo- ja pelastuslaitoksesta sekä Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toiminnasta.

Maakunta-kuntayhtymän toiminnasta päättää nyt 59-jäseninen maakuntavaltuusto, joka valitaan suoralla kansanvaalilla. Kunnat maksavat maakuntayhtymälle määräosan (tänä vuonna 60 prosenttia) verotuloistaan, koska maakuntayhtymä hoitaa yllä mainitut peruspalvelut.

MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄN PALVELUT 2005-2012

- keskussairaalan palvelut
- sosiaali- ja terveyspalvelut
- lukiokoulutus
- ammatillinen koulutus
- ammatillinen aikuiskoulutus
- hanketoiminta
- maakuntakaavoitus ja -suunnittelutehtävät
- yhteiset palvelut (palveluja myös kunnille)

MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄN PALVELUT 2013 ALKAEN

- vuosille 2005–2012 kuuluvien tehtävien lisäksi:
- palo- ja pelastuslaitoksen palvelut
 - jätehuollon kuntayhtymän palvelut
 - maaseudun viranomaistehtävät
 - maatalouslomitus

Helmikuussa kootaan kuntien ja kansalaisten lausuntoja

Kainuun mallin 2013 päälinjauksista on pyydetty viralliset lausunnot Kainuun kunnilta ja aluekehittämisen toimijoilta.

Virallisten lausuntojen ohella valmistelussa käsitellään myös kansalaisten ja muiden toimijoiden antamat lausunnot ja palaute.

Uuden mallin valmistelun kuumimpia poliittisia kysymyksiä ovat kuntien maksuosuudet sekä maakuntavaltuuston ja kunnanvaltuustojen keskinäiset valtasuhteet.

Kainuun mallin jatkon valmistelijat ovat olleet sitä mieltä, että esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut kannattaa tuottaa edelleen maakunnallisesti. Paluusta kuntien itse tuottamiin palveluihin ei ole kovin paljoa keskusteltu. Tämä johtuu siitä, että valtio vaatii nykyään palvelujen tuottamista suhteellisen suurissa yksiköissä. Esimerkiksi niin sanottu Paras-lainsäädäntö edellyttää, että perusterveydenhuolto ja siihen kiinteästi liittyvä sosiaalihuolto pitää järjestää vähintään 20 000 asukasta palvelevissa yksiköissä.

Valmisteluaineistoon ja lausuntopyyntöön voit tutustua tarkemmin maakunnan verkkosivulla

http://maakunta.kainuu.fi/kainuun_maakunta_2013

Kysy, mitä haluat tietää Kainuun mallista 2013!

Kainuulaisille järjestetään tänä keväänä kuulemistilaisuuksia. Tilaisuuksissa kainuulaiset jatkomallin valmistelijat vastaavat kansalaisten kysymyksiin. Kajaanissa 21. huhtikuuta järjestettävässä tilaisuudessa on mukana myös useiden eri ministeriöiden edustajia.

Tule kuulemaan, miten hallintokokeilua aiotaan jatkaa vuoden 2012 jälkeen. Tilaisuudessa on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kehittämissuhteita paikalla oleville oman maakunnan päättäjille ja valmistelijoille. Miten Kainuun sosiaali- ja terveyspalvelut, lukio-opetus ja ammattikoulutus pitäisi mielestäsi järjestää? Miten maakunnan palveluja voitaisiin parantaa, entä pitäisikö kuntien määrää vähentää?

TERVETULOA KUULEMISTILAISUUKSIIN

Kuhmo 19.4.2010, klo 18.00
kaupunginvaltuuston kokoushuone
Suomussalmi 20.4.2010 klo 18.00
kunnanvaltuuston kokoushuone

**Kajaani 21.4.2010 Kajaanin kaupungin-
kirjaston Kalevala -sali klo 17.30.**

Tilaisuuden alussa on kahvitarjoilu.

Esitä kysymyksesi valmistelijoille ja osallistu arvontaan!

Voit esittää kysymyksesi jo ennen tilaisuuksia palauttamalla alla olevan lomakkeen 31.3. mennessä. Lomakkeen postimaksu on maksettu puolestasi. Vaihtoehtoisesti voit esittää kysymyksesi maakunnan verkkosivujen kautta osoitteessa <http://maakunta.kainuu.fi>.

fi/asiakaskyselyt. Kysymykset kootaan laajemmiksi teemakokonaisuuksiksi, ja niihin vastataan huhtikuun kuulemistilaisuuksissa. Kaikkien lomakkeen palauttaneiden kesken arvotaan palkintoina mm. Kainuun ammattiopiston tuotteita:

- lounas ravintola Kisällissä kahdelle
 - kesäkukkia Seppälän puutarhalta kahdelle
 - Kainuun ammattiopiston oppilaiden tekemiä leivonnaisia
- Palkintojen voittajille ilmoitetaan puhelimitse tai sähköpostilla.

Leikkaa irti ja lähetä.

Leikkaa irti ja lähetä.

Leikkaa irti ja lähetä.

LÄHETÄ KYSYMYKSESI TAI KEHITTÄMISEHDOTUKSESI 31.3.2010 MENNESSÄ KAINUUN MALLIN JATKOVALMISTELIJOILLE:

Nimi

Osoite

Puh.

S-posti.

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun.

Kainuun maakunta -kuntayhtymä

Info 10151

Tunnus 5015674

00003 VASTAUSLÄHETYS